

ELEMENTI I KRITERIJUMI OCJENJIVANJA ZA STRANE JEZIKE
GIMNAZIJA KOTOR
Školska godina 2015/16

ELEMENTI:

1. **razumijevanje**
2. **usmeno izražavanje**
3. **pismeno izražavanje**
4. **upotreba jezika**

Razumijevanje

- pročitano i slušano teksta (razumijevanje uputstava, razumijevanje pitanja, globalno razumijevanje teme teksta, razumijevanje glavnih misli, glavne poruke itd.) selektivno (razumijevanje specifičnih informacija) i detaljno razumijevanje teksta
- poznavanje i usvojenost leksičkih jedinica (riječi, fraze...)

Usmeno izražavanje

- postavljanje i odgovaranje na pitanja o zadanom sadržaju (teksta, nastavne jedinice, obrađene teme
- preoblikovanje i prepričavanje teksta, opisivanje, iznošenje stavova o obrađenoj temi, upoređivanje i razlikovanje, raspravljanje
- simulacije stvarne komunikacije – intervjui, sastanci, igranje uloga, projekti, samostalna izlaganja učenika
- vođenje razgovora o obrađenim temama na času, s nastavnikom i drugim učenicima i prenošenje na lične situacije
- jezičke funkcije predviđene nastavnim planom i programom za odgovarajući razred
- primjena pragmatičkih (sociolingvističkih i funkcionalnih), i diskursnih načela engleskog jezika u usmenoj komunikaciji, pravilno odgovaranje i intoniranje riječi i rečenica

Pismeno izražavanje

- samostalno ili vođeno pisanje obrađenih tekstualnih vrsta (školski zadaci) (pisanje email-ova, bilježaka, pisama, poruka, izvještaja, sastava, opisa, eseja....)

Usvojenost sadržaja

- pisane provjere znanja (integrirani testovi jezičkih vještina i znanja)
- kratke pisane provjere znanja nakon obrađenih nastavnih jedinica i cjelina
- diktati (pravopis)
- jezički testovi sa zadacima objektivnog tipa (provjere vokabulara i gramatike)
- prepoznavanje i upotreba morfo-sintaktičkih oblika i struktura u svim oblicima komunikacije u razredu
- tačnost u izgovoru glasova i naglasku

Kriterijumi ocjenjivanja:

RAZUMIJEVANJE

- odličan (5): učenik razumije usmeno izlaganje i postavljena pitanja u normalnom tempu, te u tempu izvornog govornika, kao i pisani tekst s određenim brojem novih riječi; riječi, rečenice i tekstove interpretira potpuno samostalno i tačno, prilagođeno kontekstu, može uporediti, objasniti, povezati i razlikovati novousvojene leksičke jedinice (sinonimi, antonimi, definisanje na stranom jeziku).
- vrlo dobar (4): učenik razumije skoro svako izlaganje ili pisani tekst, ponekad uz lakši tempo ili ne razumije određene pojedinosti; riječi i rečenice interpretira uglavnom tačno i samostalno, ponekad uz pomoć nastavnika, uglavnom prilagođeno kontekstu, može uporediti, objasniti, povezati i razlikovati novousvojene leksičke jedinice.
- dobar (3): učenik razumije izlaganje i pitanja u sporijem tempu, uz ponavljanje pojedinosti - pojednostavljivanje; pisani tekst razumije približno, riječi i rečenice ponekad interpretira pogrešno, neprilagođeno kontekstu, potrebna mu je pomoć nastavnika, ne usvaja novi vokabular, ima poteškoća pri upoređivanju, objašnjavanju, povezivanju i razlikovanju novousvojenih leksičkih jedinica te je ponekad u tome neuspješan.
- dovoljan (2): učenik ima ozbiljnih poteškoća u razumijevanju, jedva razumije strani jezik i uz objašnjenja i pojednostavljenja, ne poznaje dovoljno vokabular da bi mogao samostalno interpretirati tekstove, česte su greške pri interpretiranju, uz veliku pomoć nastavnika vrlo rijetko može uporediti, objasniti, povezati i razlikovati novousvojene leksičke jedinice,
- nedovoljan (1): učenik ne pokazuje razumijevanje teksta ili napamet interpretira riječi, izraze i rečenice interpretira uz veliki broj grešaka, ne usvaja novi vokabular niti se trudi usvojiti ga, ne može uporediti, objasniti, povezati i razlikovati novousvojene leksičke jedinice, odbija pomoć nastavnika, odbija odgovoriti na postavljena pitanja, ne izvršava zadatke, ne piše domaće zadatke.

USMENO IZRAŽAVANJE

- odličan (5): učenik može samostalno unaprijeđivati svoju komunikacijsku sposobnost na stranom jeziku, uz odličan izgovor i intonaciju te primjenjuje širok raspon jezičkih izraza koje, osim u nastavi, usvaja gledajući filmove i čitajući na stranome jeziku (TV, lektira, internet...). Učenik može samostalno i potpuno učinkovito učestvovati u prirodnom, neusiljenom razgovoru, primjerenom kontekstu komunikacije te tečno govoriti uz poneku grešku koja ne smeta razumijevanju. Primjenjuje komunikacijske strategije kako ne bi došlo do prekida komunikacije. Potpuno je uspješan u izražavanju svih jezičkih funkcija predviđenih nastavnim planom i programom za odgovarajući razred. Uvijek izvršava zadatke i ima pribor na času.

vrlo dobar(4): Učenik se može lako izražavati koristeći poznati i novi vokabular, uz dobar izgovor i intonaciju. Uglavnom može samostalno učestvovati u prirodnom, neusiljenom razgovoru, uglavnom primjerenom kontekstu, uz greške koje uglavnom ne smetaju razumijevanju i ne ometaju komunikaciju. Povremeno čini i veće greške, ali se može sam ispraviti. Uglavnom je uspješan u izražavanju svih jezičkih funkcija predviđenih nastavnim planom i programom za odgovarajući razred. Uglavnom izvršava zadatke i uvijek ima pribor na času.

dobar (3): Učenik može sporije komunicirati u jednostavnijim razgovorima i izlaganjima, često mu je potrebna pomoć nastavnika u obliku potpitanja i podsticaja te objašnjenja, uglavnom koristi usvojeni vokabular, ne obogaćuje govor novousvojenim izrazima, ponekad netačno izgovara riječi i intonira izraze, čini greške koje ponekad smetaju razumijevanju i ometaju komunikaciju. Uglavnom se ne može sam ispraviti, rijetko uspijeva u korišćenju komunikativnih strategija ili ih uopšte ne koristi, neosjetljiv je za prilagođavanje usmenog izražavanja kontekstu, ponekad je neuspješan u izražavanju jezičkih funkcija predviđenih nastavnim planom i programom za odgovarajući razred.

dovoljan (2): Učenik se jako sporo i netačno izražava, nesamostalan je i stalno mu je potrebna pomoć nastavnika u obliku potpitanja, podsticanja i objašnjenja, često neuspješno komunicira, koristi oskudan vokabular, ne pokazuje usvojenost novog vokabulara, često netačno izgovara riječi i intonira izraze, greške često ometaju komunikaciju i smetaju razumijevanju, ne uviđa nedostatke u znanju i vještinama, ne koristi komunikativne strategije, ne prilagođava izražavanje kontekstu. Često je neuspješan u izražavanju jezičkih funkcija predviđenih nastavnim planom i programom za odgovarajući razred. Često ne izvršava zadatke, neredovno učestvuje u radu, neredovno ima pribor na satu.

nedovoljan (1): Učenik nije voljan učestvovati u govornoj interakciji, odbija učestvovati u usmenoj komunikaciji na času, ne može se samostalno izražavati u usmenom obliku osim ako govori napamet naučene rečenice, ne pokazuje usvojenost novog vokabulara te koristi vrlo ograničen raspon poznatih leksičkih jedinica i izraza, izražava se netačno, greške u velikoj mjeri ometaju razumijevanje. Učenik koristi neprimjerene izraze i neprihvatljive komunikacione obrasce na nastavi, ne izvršava zadatke, nema pribor na času, ne izvršava domaće zadatke.

PISMENO IZRAŽAVANJE

odličan (5) Učenik je potpuno samostalan i uvijek uspješan u pisanju svih obrađenih tekstualnih vrsta. Napisanim tekstovima i sadržajno i formalno ostvaruje zadatak u potpunosti. Napisani tekstovi su potpuno koherentni, učenik uspješno koristi raznolika sredstva za postizanje kohezije i koherencije teksta, uz pokoju grešku koja ne ometa razumijevanje teksta od strane čitaoca. Jezik u pismenim radovima potpuno prilagođava svrsi, publici i kontekstu pismenog rada pridržavajući se svih pravila tekstualne vrste.

- vrlo dobar (4) Učenik samostalno piše jednostavnije obrađene tekstualne vrste (poruke, pisma i email-ove) i uglavnom uspješno piše zahtjevnije obrađene tekstualne vrste (esej, službeno pismo, službeni dopis, članak, izvještaj). Napisanim tekstovima sadržajno i formalno uglavnom ostvaruje zadatak. Tekstovi su koherentni, učenik dobro upotrebljava sredstva za postizanje koherencije i kohezije teksta uz greške koje uglavnom ne ometaju razumijevanje teksta. Nakon ukazivanja na nedostatke učenik sam može poboljšati napisani tekst. Jezik u pismenim radovima uglavnom prilagođava svrsi, čitaocu i kontekstu pismenog rada uglavnom pridržavajući se većine pravila tekstualne vrste.
- dobar (3) Učenik uglavnom samostalno piše jednostavnije obrađene tekstualne vrste (poruke, pisma i email-ove) ali teže ili ponekad neuspješno piše zahtjevnije obrađene tekstualne vrste (esej, službeno pismo, službeni dopis, članak, izvještaj), često mu je potrebna pomoć i ne ispravlja samostalno greške nakon ukazivanja na njih. Napisanim tekstovima sadržajno i formalno djelomično ostvaruje zadatak. Tekstovi su ponekad nekoherentni, učenik upotrebljava ograničen raspon sredstava za postizanje koherencije i kohezije teksta uz više grešaka koje ponekad ometaju razumijevanje teksta. Jezik u pismenim radovima ponekad ne prilagođava svrsi, publici i kontekstu pismenog rada. Potrebna mu je pomoć u prilagođavanju tekstova svrsi, čitaocu i kontekstu.
- dovoljan (2) Učeniku je potrebna pomoć u pisanju jednostavnih obrađenih tekstualnih vrsta, a zahtjevnije tekstualne vrste ne uspijeva napisati ni uz pomoć i podsticaj. Napisanim tekstovima sadržajno i formalno rijetko ostvaruje zadatak, često mu je potrebna pomoć i vođstvo nastavnika, ali i uz njih je ponekad neuspješan. Tekstovi su često nekoherentni, uz nedostatak kohezivnih sredstava, greške su brojne, često ometaju razumijevanje, ali uz uloženi trud, čitalac može razumjeti glavne misli. Učenik vrlo rijetko jezik u pisanim tekstovima prilagođava svrsi, čitaocu i kontekstu.
- nedovoljan (1) Učenik ne može ili ne želi sam napisati niti jednu obrađenu tekstualnu vrstu, predaje prazne listove papira, ili prepisuje pismene zadatku od drugih učenika ili iz drugih izvora. Niti uz vođstvo nastavnika ne uspijeva popraviti pismene radove, napisani tekstovi su nekoherentni i ne primjenjuje kohezivna sredstva u tekstu. U onome što uspije napisati greške su toliko brojne da čitalac uz uloženi trud jedva da može razumjeti poruku. Pismenim formama učenik ne ostvaruje zadatak, niti sadržajno ni formalno, jezik u pismenim tekstovima ne prilagođava svrsi, čitaocu i kontekstu.

UPOTREBA JEZIKA

- odličan (5) Učenik u potpunosti primjenjuje jezičke zakonitosti, u potpunosti vlada jezikom, te ga pravilno upotrebljava. Usvojene sadržaje može potpuno samostalno uporediti, objasniti, povezati, razlikovati, primjeniti, komentarisati, raščlaniti, analizirati te ih kreativno primjenjivati u stvarnim komunikacionim situacijama i provjerama znanja. Postiže visoku tačnost u svim jezičkim djelatnostima te ima stalnu gramatičku kontrolu nad jednostavnijim jezičkim

strukturama, a kod kompleksnijh ponekad pravi greške koje ne ometaju razumijevanje.

vrlo dobar (4) Učenik poznaje i primjenjuje jezičke zakonitosti uz manje greške, koje rijetko ometaju razumijevanje. Sigurniji je u upotrebi i primjeni poznatih jezičkih struktura, dok sa novousvojenim ponekad ima problema. Pokušava koristiti i novije jezičke strukture u čemu je uglavnom uspješan. Uz manju pomoć nastavnika uglavnom može uporediti, objasniti, povezati, razlikovati, primjeniti, komentarisati, raščlaniti, analizirati te ponekad i kreativno primjenjivati usvojene sadržaje u stvarnim komunikativnim situacijama i provjerama znanja. Ponekad je netačan u jezičkim djelatnostima ali još uvijek ima dobru kontrolu nad jednostavnijim i dijelom kompleksnim jezičkim strukturama, uz greške koje uglavnom ne ometaju razumijevanje.

dobar (3) Učenik slabije poznaje prethodno obrađene sadržaje, a u usmenom i pismenom izražavanju često se pojavljuju poteškoće i veći broj grešaka koje ponekad ometaju razumijevanje. Učenik ponekad ima problema s poznatim i obrađenim jezičkim strukturama, ne primjenjuje novousvojene kompleksnije jezičke strukture. Rijetko može uporediti, objasniti, povezati, razlikovati, primjeniti, raščlaniti, analizirati te kreativno primjenjivati usvojene sadržaje u stvarnim komunikativnim situacijama i provjerama znanja. Uglavnom nema kontrolu nad kompleksnijim jezičkim strukturama pa je prisutan veći broj grešaka koje ponekad ometaju razumijevanje.

dovoljan (2) Učenik jako slabo poznaje prethodno obrađene sadržaje, ne poznaje dovoljno jezičke zakonitosti, te čini mnoštvo grešaka koje uzrokuju nerazumijevanje. Ima problema s jednostavnim i obrađenim jezičkim strukturama te zbog toga ne može usvajati niti shvatati kompleksnije jezičke strukture. Ne može uporediti, objasniti, povezati, razlikovati, primjeniti, raščlaniti, analizirati te kreativno primjenjivati usvojene sadržaje u stvarnim komunikativnim situacijama niti u provjerama znanja. Znanje je površno, nestrukturirano te manjkavo, pogrešaka je mnogo i često je potreban trud od strane nastavnika kako bi učenika razumio. Učenik je često neuspješan u rješavanju zadataka i uz pomoć nastavnika.

nedovoljan(1) Učenik pokazuje vrlo slabo ili uopšte ne pokazuje nikakvo znanje, izbjegava kontrolne radove i provjere znanja (2 ili više puta uzastopno) zbog čega nije moguće utvrditi u kojoj mjeri su usvojeni predviđeni obrazovni ishodi. Ne piše zadatke, neredovno izvršava zadatke ili ih ne izvršava, ne nosi pribor, predaje prazne listove kontrolnih radova. Postavljene zadatke ne rješava ni uz pomoć nastavnika.

Pisane provjere znanja po pravilu sadrže različite vrste zadataka, te se njima osim usvojenosti jezičkih zakonitosti i sadržaja provjeravaju razumijevanje pročitano­g i slušanog teksta i pisanje eseja.

Pragove prolaznosti i potreban broj bodova za svaku ocjenu određuje se prema sljedećoj tabeli:

1. Za gimnaziju:

Raspon bodova	Ocjena
0 – 50 %	nedovoljan (1)
51 – 60 %	dovoljan (2)
61 – 80 %	dobar (3)
81 – 90 %	vrlo dobar (4)
91 – 100 %	odličan (5)

2. Za ekonomsku školu:

Raspon bodova	Ocjena
0 – 39 %	nedovoljan (1)
40 – 54 %	dovoljan (2)
55 – 70 %	dobar (3)
71 – 85 %	vrlo dobar (4)
86 – 100 %	odličan (5)

3. Za medicinsku školu:

Raspon bodova	Ocjena
0 – 30 %	nedovoljan (1)
31 – 50 %	dovoljan (2)
51 – 70 %	dobar (3)
71 – 84 %	vrlo dobar (4)
85 – 100 %	odličan (5)

Zaključna ocjena na kraju polugodišta i nastavne godine proizlazi iz svih elemenata i ukupne aktivnosti učenika koja se prati i bilježi u rubrici za praćenje.